

บทที่ 6

บทบาทของหนังสือพิมพ์สยามรัฐและไทยรัฐ ในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเมือง 17-20 พฤษภาคม 2535

วิกฤตการณ์ทางการเมือง 17-20 พฤษภาคม 2535 เป็นวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นหลังสุด ซึ่งการวิเคราะห์บทบาทของหนังสือพิมพ์สยามรัฐและไทยรัฐยังคงใช้แนวคิดของ Mcquail เป็นกรอบในการวิเคราะห์ อย่างไรก็ตามก่อนที่จะเข้าสู่บทบาทของหนังสือพิมพ์ จำเป็นจะต้องเข้าใจสถานการณ์ทางการเมืองทั้งในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์ทางการเมืองดังกล่าว

สถานการณ์ทางการเมืองช่วงวิกฤตการณ์ ทางการเมืองช่วง 17-20 พฤษภาคม 2535

หลังจากที่สภารักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ(รสช.)ทำการรัฐประหารเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2534 ได้เกิดกระแสต่อต้านเรื่อยมา จนกระทั่งเมื่อมีการจัดการเลือกตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2535 ได้มีการโจมตีว่าเป็นกระบวนการสืบทอดอำนาจเพื่อให้พลเอกสุจินดา คราประยูร ผู้บัญชาทหารบก เป็นนายกรัฐมนตรี

หลังจากที่พลเอกสุจินดา คราประยูร ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว กระแสการต่อต้านจึงเริ่มรุนแรงขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการอดอาหารประท้วงของเรืออากาศตรีฉลาดวารัตตรอดิตตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายสมัย สยามจดหมายเหตุน(2535)ได้สรุปเหตุการณ์ไว้ดังนี้

วันที่ 29 เมษายน 2535 ฝ่ายค้านประกาศจะอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร ทันทีโดยไม่ต้องรอให้บริหารประเทศ

วันที่ 3 พฤษภาคม 2535 สหพันธ์นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย(สนนท.)ได้จัดการอภิปรายคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งที่ท้องสนามหลวง โดยมีหัวหน้าพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านเข้าร่วมอภิปรายด้วย ปรากฏว่ามีผู้มาฟังการอภิปรายประมาณ 50,000 คน

ในวันเดียวกันนี้พลตรีจำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรมได้ประกาศอดอาหารตั้งแต่วันที่ 4 พฤษภาคม 2535 เป็นต้นไปจนกว่าพลเอกสุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรีจะลา

ออกจากตำแหน่ง

วันที่ 6 พฤษภาคม 2535 พลเอกสุจินดา คราประยูร แถลงนโยบายรัฐบาลในการประชุมรัฐสภาสมัยสามัญครั้งที่ 1/2535 จากนั้นพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ หัวหน้าพรรคความหวังใหม่ได้อภิปรายว่าพลเอกสุจินดา คราประยูรเสียสัตย์เพราะเคยประกาศว่าจะไม่รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี นโยบายนี้ไม่ใช่ในนโยบายรัฐบาลแต่เป็นนโยบายของสภกรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ และพลเอกสุจินดาก็ไม่ได้สนับสนุนประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

วันที่ 7 พฤษภาคม 2535 กองอำนวยการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศโดยพลอากาศเอกเกษร โจนนิน ผู้บัญชาการทหารอากาศได้ออกประกาศฉบับที่ 1 ให้อุดติการชุมนุมประท้วงนายกรัฐมนตรีที่บริเวณหน้ารัฐสภา

ขณะเดียวกันในการประชุมรัฐสภา พลเอกสุจินดาได้ชี้แจงถึงการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีว่ารัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดว่านายกรัฐมนตรีต้องมาจากสส.

วันที่ 9 พฤษภาคม 2535 พลตรีจำลอง ศรีเมืองประกาศเลิกอดอาหารประท้วงและลาออกจากหัวหน้าพรรคพลังธรรม แต่จะประท้วงนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งต่อไป

วันที่ 11 พฤษภาคม 2535 พลตรีจำลอง ศรีเมืองได้ประกาศยุติการประท้วงที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเป็นการชั่วคราว โดยให้เหตุผลว่าช่วงนี้เป็นเทศกาลวิสาขบูชาและเป็นเส้นทางเสด็จพระราชดำเนิน และเพื่อให้ประชาชนมีชุมนุมติดต่อกันหลายวันได้พักผ่อนด้วย

วันที่ 12 พฤษภาคม 2535 พลเอกสุจินดา คราประยูร เป็นประธานที่ประชุมคณะรัฐมนตรีซึ่งมีมติเห็นชอบแต่งตั้งข้าราชการการเมืองเป็นจำนวนมาก

วันที่ 17 พฤษภาคม 2535 มีการชุมนุมใหญ่ที่สนามหลวงเพื่อต่อต้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งภายใต้การนำของสมาพันธ์ประชาธิปไตยและพลตรีจำลอง ศรีเมือง ต่อมาผู้ชุมนุมได้เคลื่อนขบวนไปยังทำเนียบรัฐบาล แต่ถูกเจ้าหน้าที่สกัดกั้นจึงเกิดการปะทะกันขึ้น

วันที่ 18 พฤษภาคม 2535 เจ้าหน้าที่ได้จับตัวพลตรีจำลอง ศรีเมืองจากถนนราชดำเนินกลาง ไปควบคุมตัวไว้ที่โรงเรียนตำรวจนครบาลบางเขนในข้อหามั่วสุมกันเกิน 10 คนขึ้นไป และก่อความวุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง ขณะเดียวกันรัฐบาลได้ประกาศภาวะฉุกเฉินขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานีและสมุทรสาคร พร้อมทั้งประกาศให้หยุดราชการตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคมเป็นต้นไป

วันที่ 19 พฤษภาคม 2535 นายวีระ มุสิกพงศ์ หนึ่งในแกนนำประท้วงได้เข้ามอบตัวต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจหลังจากถูกหมายจับ

วันที่ 20 พฤษภาคม 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานวโรกาสให้นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ประธานองคมนตรี และพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ องคมนตรีนำพลเอก

สุจินดา คราประยูรและพลตรีจำลอง ศรีเมืองเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท เพื่อให้ช่วยกันยุติ
ปัญหาความขัดแย้ง

วันที่ 21 พฤษภาคม 2535 การประชุมคณะรัฐมนตรีนัดพิเศษ พลเอกสุจินดา ครา
ประยูรได้แจ้งให้ที่ประชุมรับทราบถึงความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินจากการชุมนุมประท้วง
ของประชาชน และได้มีมติออกกฎหมายนิรโทษกรรมให้แก่ผู้กระทำความผิดในช่วงเหตุการณ์
วันที่ 17-21 พฤษภาคม 2535

วันที่ 23 พฤษภาคม 2535 มีพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ตราพระราชกำหนดนิรโทษกรรม
แก่ผู้กระทำความผิดเนื่องในการชุมนุมกันระหว่างวันที่ 17 พฤษภาคมถึงวันที่ 21 พฤษภาคม
2535

วันที่ 24 พฤษภาคม 2535 พลเอกสุจินดา คราประยูร ได้ประกาศลาออกจากตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรีเพื่อเป็นการรับผิดชอบทางการเมืองและให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นไปโดยอิสระ

วันที่ 25 พฤษภาคม 2535 การประชุมรัฐสภาได้มีมติเห็นชอบการแก้ไขรัฐธรรมนูญใน
วาระที่ 1 และวาระที่ 2

บทบาทของหนังสือพิมพ์สยามรัฐช่วงวิกฤตการณ์
ทางการเมือง 17-20 พฤษภาคม 2535

การศึกษามบทบาทของหนังสือพิมพ์สยามรัฐในที่นี้จะเป็นการวิเคราะห์ในประเด็นการ
คัดค้านพลเอกสุจินดา คราประยูรและนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งสยามรัฐได้
แสดงบทบาทเชิงข่าวสารข้อมูล เชิงความคิดเห็น และเชิงการก่อกระแสหลักคั่นดังนี้

1. บทบาทในด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร

บทบาทการเสนอข่าวของสยามรัฐในที่นี้จะแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือช่วงก่อนเกิดวิกฤต
การณ์ทางการเมือง และหลังวิกฤตการณ์ทางการเมือง ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วสยามรัฐนำเสนอข่าว
ดังกล่าวรวมทั้ง 54 ข่าวจากจำนวนข่าวทั้งหมด 83 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 65

ช่วงก่อนวิกฤตการณ์ทางการเมือง

หลังจากที่พลเอกสุจินดา คราประยูร ได้ก้าวเป็นนายกรัฐมนตรีหลังจากที่เคยให้
สัญญาว่าจะไม่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ทำให้เริ่มมีกระแสการคัดค้านและเรียกร้องให้มีการแก้ไข
รัฐธรรมนูญเพื่อให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง สยามรัฐได้เสนอข่าวดังกล่าว ๑๐ ข้อต่อ
เนื่องพร้อม ๆ กับข่าวการจัดตั้งคณะรัฐมนตรีของรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร

ฉบับวันที่ 26 เมษายน สยามรัฐพาดหัวใหญ่ค่อนข้างรุนแรงว่า

‘กระแสด้านสุแรง

ระบุนายกขลากตั้ง

เป็นแบบอย่างไม่ดี’

เนื้อหาข่าวรายงานถึงความเคลื่อนไหวของกระแสคัดค้านการดำรงตำแหน่งนายก
รัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูร หลังจากนั้นสยามรัฐก็เสนอประเด็นดังกล่าวเป็นข่าว
พาดหัวใหญ่อย่างต่อเนื่อง

เมื่อพลตรีจำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรมประกาศถอดอาหารประท้วงนายก
รัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง สยามรัฐพาดหัวใหญ่อย่างตรงไปตรงมาว่า

‘จำลองประกาศถอดข้าว

พลังนับแสนร่วมด้านสุ’

จนกระทั่งเมื่อกระแสการคัดค้านเริ่มขยายวงกว้างมากขึ้น มีจำนวนประชาชน
ที่มาร่วมชุมนุมเพิ่มขึ้น สยามรัฐในฉบับวันที่ 7 พฤษภาคม ได้อุทิศหน้า 1 ทั้งหน้าให้กับประเด็น
การคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง โดยพาดหัวข่าวใหญ่ว่า

“ยื่นเงื่อนไขตายบิกสูต้องลาออก

ทหาร-ตำรวจ เผชิญคลื่นมหาชน”

เนื้อหาข่าวยังเป็นการรายงานความเคลื่อนไหวขบวนการคัดค้านพลเอกสุจินดา คราประยูร เป็นหลักพร้อมทั้งการเตรียมการรับมือความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นของฝ่ายรัฐบาล

ในช่วงก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองจะเห็นได้ว่าสยามรัฐมีความกล้าในการเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมา และมีหลายข่าวที่กระทบกระเทือนไปถึงรัฐบาล อย่างไรก็ตามในช่วงวันที่เกิดวิกฤตการณ์พร้อมกับการกวาดล้างผู้ชุมนุมประท้วง สยามรัฐได้กลับมาเสนอข่าวอย่างระมัดระวัง โดยในฉบับวันที่ 19 พฤษภาคมได้พาดหัวใหญ่ซึ่งเป็นเพียงข่าวเดียวของหน้า 1 ว่า

“จลาจลกลางเมืองรวม

จูโจมจับจำลอง”

เนื้อหาข่าวรายงานถึงปฏิบัติการกวาดล้างกลุ่มประชาชนที่คัดค้านของฝ่ายรัฐบาล และความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการจลาจล หลังจากนั้นอีก 2 วันคือฉบับวันที่ 20-21 พฤษภาคม สยามรัฐไม่มีหนังสือวางจำหน่ายอีกเลย เนื่องจากสำนักงานตั้งอยู่บนถนนราชดำเนินกลางซึ่งเป็นจุดที่เกิดการปะทะกันระหว่างทหารกับประชาชนที่คัดค้านทำให้สำนักงานต้องปิดตัวเองลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ช่วงหลังวิกฤตการณ์ทางการเมือง

สยามรัฐเริ่มวางจำหน่ายอีกครั้งในฉบับวันที่ 22 พฤษภาคม ซึ่งเป็นวันที่เหตุการณ์เริ่มคลี่คลายลงบ้างแล้ว หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้พลเอกสุจินดา คราประยูร และพลตรีจำลอง ศรีเมือง เข้าเฝ้าเพื่อให้หาทางยุติความขัดแย้ง ในฉบับดังกล่าว สยามรัฐพาดหัวใหญ่เกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อนายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งว่า

“เลื่อนแก้รัฐธรรมนูญ 29 พ.ค.

ชี้ทางสงบบิกสูต้องลาออก”

เนื้อหาข่าวกล่าวถึงกระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญและกระแสเรียกร้องให้พลเอกสุจินดา คราประยูร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เพื่อรับผิดชอบต่อวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นจนทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก

เมื่อพลเอกสุจินดา คราประยูร ประกาศลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สยามรัฐในฉบับวันที่ 25 พฤษภาคมได้พาดหัวใหญ่ว่า

“สุลาออกแล้ว

จีวตั้งสปร่วม”

เนื้อหาข่าวกล่าวถึงการประกาศลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอก
สุจินดา คราประยูรและกระบวนการตั้งรัฐบาลใหม่ซึ่ง เป็นไปได้ที่พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ
จะเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล

สรุปการเสนอข่าวของสยามรัฐ

1. สยามรัฐให้ความสำคัญกับประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือก
ตั้งและการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูรโดยมีการเสนอข่าวอย่าง
ต่อเนื่องนับตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองไปจนถึงช่วงหลังวิกฤตการณ์
2. การให้น้ำหนักในการเสนอข่าวไม่มีความแตกต่างกันระหว่างช่วงก่อนวิกฤตการณ์
ทางการเมืองกับช่วงหลังวิกฤตการณ์ ซึ่งเห็นได้ชัดว่าประเด็นดังกล่าวเป็นข่าวพาดหัวใหญ่ติด
ต่อกันทุกวันทั้ง ในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์
3. สยามรัฐมีความกล้าในการเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมามากขึ้น แม้ว่าในช่วงเริ่ม
ต้นของการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งยังไม่อาจคาดเดาได้ว่าฝ่ายไหนจะ
เป็นผู้ชนะ ยกเว้นในวันที่เกิดวิกฤตการณ์พร้อมกับการกวาดล้างประชาชนที่ชุมนุมซึ่งสยามรัฐหัน
กลับมาเสนอข่าวอย่างระมัดระวัง

การวิเคราะห์พาดหัวข่าว

จากข่าวการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งและการเข้าดำรง
ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูรทั้งหมด 54 ข่าว แยกเป็นข่าวพาดหัวใหญ่
27 ข่าว พาดหัวรอง 14 ข่าวและพาดหัวธรรมดา 13 ข่าว สามารถพิจารณาความโน้มเอียง
ของการพาดหัวข่าวได้ใน 3 ลักษณะคือ

- พาดหัวข่าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจก
การเลือกตั้งและการเข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูร
- พาดหัวข่าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวการสนับสนุนนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มา
จากการเลือกตั้งและการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูร
- พาดหัวข่าวที่เป็นการรายงานทั้งการคัดค้านและสนับสนุนนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจาก
การเลือกตั้ง

พาดหัวข่าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจาก
การเลือกตั้งและการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูร มีทั้งหมด 29
ข่าว แยกเป็นพาดหัวใหญ่ 17 ข่าว พาดหัวรอง 6 ข่าวและพาดหัวธรรมดา 6 ข่าว ดังตาราง

ตารางที่ 31 แสดงการพาดหัวข่าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

วันที่	ลักษณะการพาดหัว	ข้อความพาดหัว
26 เม.ย.	ใหญ่	'กระแสด้านสุแรง ระบุนายกลางตั้ง เป็นแบบอย่างไม่ดี'
	รอง	'ฉลาดอาการรื้อแร่ คนพิการแท้เข้าเยี่ยม'
27 เม.ย.	ใหญ่	'ธีรยุทธห่วงบรรยากาศใกล้ 14 ต.ค. วอนทหารอย่ามีความคิดคับแคบ'
28 เม.ย.	ใหญ่	'จับจุดฉลาดประท้วง วัดจิตสำนึกผู้มีอำนาจ'
29 เม.ย.	ใหญ่	'อุทัยตามตรง ๑ รัฐมนตรีรัฐบาลนี้ มีก็คนที่ประชาชนมีความศรัทธา'
30 เม.ย.	ใหญ่	'ฝ่ายค้านเอาแน่ชักฟอกรัฐบาล ให้สส. ลาออกทำสุลงเลือกตั้ง'
5 พ.ค.	ใหญ่	'จำลองประกาศอดข้าว พลังนับแสนร่วมต้านสุ'
	ธรรมดา	'ซีรัฐบาลพชาติสุ่มอับ เกิดวิกฤตการณ์ทุกด้าน'
6 พ.ค.	ใหญ่	'มติ 4 พรรคฝ่ายค้าน ไม่เข้าฟังสุแถลง'
	ธรรมดา	'ประท้วงบีกสุขยายวง 10 ครูโคราชอดข้าวด้วย'
7 พ.ค.	ใหญ่	'ยื่นเงื่อนไขบีกสุต้องลาออก ทหาร-ตำรวจเผชิญคลื่นมหาชน'
	ธรรมดา	'ปลุกเหลือง-แดงขวาง หวั่นสถานการณ์ลุกลาม'
	ธรรมดา	'ซีรัฐตกที่นั่งลำบาก ควรเร่งหาทางแก้'

ตารางที่ 31(ต่อ)

วันที่	ลักษณะพาดหัว	ข้อความพาดหัว
8พ.ค.	ใหญ่	"คลื่นต้านบิกสู่นับแสนไม่ถอย หลัง ไหลยัดสนามหลวงสู้ต่อ"
9พ.ค.	ใหญ่	"ฝูงชนยืนหยัด ประท้วงสุ สันสนามหลวง"
10พ.ค.	ใหญ่	"จำลองลาออกชนบิกสูเต็มที่ หมอผีเขมรเสกตะปูเข้าท้อง"
	รอง	"รวมประณามสื่อมวลชนรัฐ บิดเบือนการเสนอข่าว"
11พ.ค.	ใหญ่	"ยังหาทางออกไม่ได้ คนนับแสนชุมนุมต่อ"
13พ.ค.	ใหญ่	"หลายกลุ่มรุกหนัก ไม่มีบทเฉพาะกาล พรรครัฐบาลล้มเล"
14พ.ค.	ใหญ่	"อาทิตย์ยัวะ5พรรคเอาตัวรอด แก้รธน.ยุ่ง เพราะสมุนเผด็จการ"
15พ.ค.	รอง	"25องค์กรหนักกำลังแน่น จับมือฝ่ายค้านขับบิกสู"
16พ.ค.	รอง	"ทุกอาชีพเผยเจตนารมณ์ ต่อสู้เพื่อเชิดชูประชาธิปไตย"
	ธรรมดา	"จำลองทำให้ปลดผู้ว่าฯกทม. กฤษฎีว่าไม่ผิดปลดก็ปลด"
17พ.ค.	รอง	"รธน.ฉบับหมกเม็ดแพงหุ่ฉี เปลืองเงินภาษี40ล้าน"
18พ.ค.	ใหญ่	"ฝูงชนหลังไหลสู่ท้องสนามหลวง อุทัยให้สุสำรวจตัวเองได้แล้ว"
22พ.ค.	ใหญ่	"เลื่อนแก้รัฐธรรมนูญ29พ.ค. ชี้ทางสงบบิกสูต้องลาออก"

ตารางที่ 31(ต่อ)

วันที่	ลักษณะพาดหัว	ข้อความพาดหัว
24พ.ค.	รอง	"ขับไล่สุพรรณมฤค เรียกร้องหนักทั่วประเทศ"
	ธรรมดา	"ขอพระราชเพลิง วีรชนประชาธิปไตย"
26พ.ค.	ใหญ่	"คลื่นลูกใหม่โหมขับไล่สมุนบักสุ ฝ่ายค้านวอน5พรรคหยุดอภัยศ"

พาดหัวข่าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวการสนับสนุนนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมีทั้งหมด 12 ข่าวแยกเป็นข่าวพาดหัวใหญ่ 3 ข่าว พาดหัวรอง 4 ข่าวและพาดหัวธรรมดา 5 ข่าว

ตารางที่ 32 แสดงพาดหัวข่าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวการสนับสนุนนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

วันที่	ลักษณะพาดหัว	ข้อความพาดหัว
29 เม.ย.	รอง	'สุมันใจพารัฐบาลไปรอด ตั้งวิษณุเป็นโฆษกรัฐบาล'
30 เม.ย.	ธรรมดา	'นายกขอมไต่่นโยบายรัฐ ตั้งที่ปรึกษาไอ้เกษตรกร'
1 พ.ค.	ธรรมดา	'สุเมินคำเชิญลงสส. ฉลาดสลบเข้ารพ.'
3 พ.ค.	ใหญ่	'สุไม่เป็นนักกีฬาซูฟองฝ้ายค้ำ เบลอหนักว่าผู้น้อยยากมีอำนาจ'
9 พ.ค.	รอง	'บิกสุแถลงยันไม่ลาออก สภาพไม่เอาถึงจะออก'
12 พ.ค.	ใหญ่	'วิปรัฐบาลกลับตำแก้รัฐธรรมนูญ ระบุเป็นเรื่องของสมบุญเท่านั้น'
	ธรรมดา	'บิกสุยันไม่ลาออก ย้ำไม่ลงเลือกตั้ง'
13 พ.ค.	ธรรมดา	'บิกสุออกทีวีดีใจ นักการเมืองแก้รธน.'
14 พ.ค.	รอง	'บิกสุชูปลดผู้ว่าฯทม. ด้านมือบไม่ได้ช่วยแน่'
16 พ.ค.	ใหญ่	'สุย่าจะไม่ยอมสยบพวกนอกสภา พร้อมพันตำแหน่งเมื่อรธน.เสร็จ'
17 พ.ค.	ธรรมดา	'ทหารยังซื้อสัตย์ไม่สิ้น ยืนยันนายกฯคนกลางดี'
18 พ.ค.	รอง	'นายกฯสุคุยสบายใจมาก ไม่มีอะไรน่าเป็นห่วง'

พาดหัวข่าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวทั้งการคัดค้านและการสนับสนุนนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมีอยู่ทั้งหมด 13 ข่าวแยกเป็นข่าวพาดหัวใหญ่ 7 ข่าว พาด

หัวร่อ 4 ขำและพาดหัวธรรมดา 2 ขำ

ตารางที่ 33 แสดงพาดหัวขำที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวทั้งที่เป็นการสนับสนุนและการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

วันที่	ลักษณะพาดหัว	ข้อความพาดหัว
27 เม.ย.	ธรรมดา	'โทรใหญ่ชี้ดวง เมืองสุจริตอับ ผ่านช่วง 1-9 พ.ค. ถึงจะคลี่คลาย'
1 พ.ค.	ใหญ่	'ปชป. เล่นแง่อีกขอดูเหตุผลก่อน อุทัยว่านายกษยยังไม่น่าไว้วางใจ'
5 พ.ค.	รอง	'สัจจะจากนายกษยลากตั้ง แพ้โหวตพร้อมลาออก'
7 พ.ค.	รอง	'แถลงนโยบายเครียด ฝ่ายค้านจวกนายกษยละ'
9 พ.ค.	ธรรมดา	'สภาโฉกขัดกันมั่ว ไวคนละสภา'
12 พ.ค.	รอง	'มือบสลายฉลาดไม่เลิกอด ไวพรรคฝ่ายค้านหาเสียง'
13 พ.ค.	ใหญ่	'พรรครัฐบาลตั้ง เกม กลัวบักสุยบสภา'
17 พ.ค.	ใหญ่	'มือบหนนมมือบต้าน นัดพบสนามหลวง มหาฉฉกคุกคาม'
19 พ.ค.	ใหญ่	'จราจลกลาง เมืองราบ จู่โจมจับจำลอง'
22 พ.ค.	รอง	'ประกาศยกเลิกเคอร์ฟิว รัฐนับคนตายได้แค่ 40 ศพ'
23 พ.ค.	ใหญ่	'5 พรรครัฐบาลแถลงร่วมยืนยัน แก้รธน. ไม่มีบทเฉพาะกาลแน่นอน'
24 พ.ค.	ใหญ่	'กระแสขำสับสน สุฉัดเทปลาออก เผ่นไปเมืองนอก'

ตารางที่ 33 (ต่อ)

วันที่	ลักษณะการพาดหัว	ข้อความพาดหัว
25พ.ค.	ใหญ่	‘สุดาออกแล้ว จี๋ตั้งแสบร่วม’
26พ.ค.	รอง	‘แก้รัฐธรรมนูญผ่านฉลุย ปิดร่าง รัฐบาล เป็นหลัก’

สรุปความโน้มเอียงในการพาดหัวข่าวของสยามรัฐ

1. พาดหัวข่าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวของการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมีมากที่สุดถึง 29 ครั้งแสดงให้เห็นว่าสยามรัฐมีความโน้มเอียงไปทางฝ่ายคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

2. ความเข้มข้นในการรายงานค่อนข้างสม่ำเสมอจะเห็นได้จากทั้งในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่สยามรัฐยังให้ความสำคัญเป็นข่าวพาดหัวใหญ่

สรุปบทบาทการให้ข่าวสารข้อมูลของสยามรัฐ

1. สยามรัฐให้ความสำคัญกับประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งและการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูร ค่อนข้างมากและเป็นไปอย่างสม่ำเสมอทั้งในช่วงก่อนและหลังวิกฤตการณ์จะเห็นได้จากการนำประเด็นดังกล่าวมาพาดหัวใหญ่อย่างต่อเนื่อง

2. สยามรัฐมีความโน้มเอียงในการรายงานข่าวกระแสคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมากกว่าที่จะรายงานกระแสข่าวที่สนับสนุนนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

3. สยามรัฐมีความกล้าในการนำเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมามากขึ้นแม้ว่าในช่วงระยะเริ่มต้นจะยังไม่อาจคาดเดาได้ว่าเหตุการณ์จะคลี่คลายออกไปในรูปใดและใครจะเป็นผู้ชนะโดยมีหลายครั้งเป็นการนำเสนอที่กระทบกระเทือนถึงฐานะรัฐบาลด้วย

อย่างไรก็ตามในวันที่เกิดวิกฤตการณ์พร้อมกับการกวาดล้างผู้ชุมนุม สยามรัฐจะกลับมานำเสนอข่าวอย่างระมัดระวังเพราะในภาวะดังกล่าวอาจถูกสั่งปิดหนังสือพิมพ์ได้

2. บทบาทในการอธิบาย ตีความและแสดงความคิดเห็น

จากการวิเคราะห์บทบรรณาธิการ โลกกว้างทางแคบของเกษม ศิริสัมพันธ์ อดีต รัฐมนตรีในรัฐบาลหลายสมัย และคอลัมน์ขอยสวนพลู ของม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ปรากฏบทบาทในเชิงความคิดเห็นของสยามรัฐดังนี้

บทบรรณาธิการ

สยามรัฐได้นำประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งและการเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูรทั้งหมด 11 ครั้งดังตาราง

ตารางที่ 34 แสดงการนำเสนอประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของบทบรรณาธิการ

วันที่	ชื่อเรื่อง	ประเด็นที่นำเสนอ
2พ.ค.	ประชาธิปไตยนอกสภา	- การเข้ามาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูรโดยไม่ผ่านระบบการเลือกตั้งทำให้เกิดกระแสต่อต้าน
7พ.ค.	ต้องทำอะไรสักอย่างหนึ่ง	- สถานการณ์ความขัดแย้งกำลังจะบานปลาย - รัฐบาลควรจะเร่งแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง
8พ.ค.	พลเอกสุจินดากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	- พลเอกสุจินดาเป็นต้นเหตุแห่งความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจึงควรจะเป็นผู้แก้ไขปัญหาวด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง
11พ.ค.	ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นเพราะรัฐบาลใช้สื่อของรัฐไม่เป็น	- การที่สื่อมวลชนวิหฤและโทรทัศน์บิดเบือนการเสนอข่าวทำให้ประชาชนไปร่วมเดินขบวนมากขึ้น - ผู้ควบคุมสื่อรัฐควรปรับปรุงตัวเอง
12พ.ค.	ยอมรับมือรัฐพัฒนาประชาธิปไตย	- การเรียกตัวแทนสื่อมวลชนเข้าไปตักเตือนในการเสนอข่าวนั้นไม่ใช่เรื่องสำคัญแต่ที่สำคัญคือการพัฒนาสิทธิการรับรู้ข่าวสารของประชาชน
13พ.ค.	ปัญหาแก้รัฐธรรมนูญ	- การแก้ไขรัฐธรรมนูญให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะหมายถึงรัฐบาลต้องสิ้นสภาพไปด้วย ซึ่งยังไม่ทันถอนทุนคืน
14พ.ค.	ขอประณามสส. ที่สับปลับ	- ประณามพรรครัฐบาลที่เปลี่ยนแปลงท่าทีไม่ยอมมีมติแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้งที่ตกลงกันแล้ว
18พ.ค.	ชิงกีราชาก็แรง	- ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นในประเทศเกิดจากความขัดแย้งของคนสองกลุ่มซึ่งควรจะประนีประนอมกันได้แล้ว

ตารางที่ 34(ต่อ)

วันที่	ชื่อเรื่อง	ประเด็นที่น่าสนใจ
22พ.ค.	อภิมหาวิปโยค	- รัฐบาลบอกว่าใช้ความสันติในการแก้ไขปัญหาแต่จริง ๆ เหมือนกับสนามรบย่อย ๆ กลายเป็นวันอภิมหาวิปโยค - วิกฤตการณ์คลี่คลายได้เพราะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
25พ.ค.	ถึงเวลาต้องรีบเร่งบูรณะชาติบ้านเมืองกันอีกแล้ว	- รัฐบาลควรรีบเร่งสร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนและฟื้นฟูประเทศชาติ
26พ.ค.	ช่วยกันรักษากติกาไว้ก่อนดีกว่า	- ประชาชนควรจะยอมรับกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลโดยสภาผู้แทนราษฎรแม้ว่าจะไม่ชอบพรรคการเมืองที่เคยสนับสนุนพลเอกสุจินดา คราประยูรเพื่อไม่ให้บางกลุ่มใช้เป็นข้ออ้างในการล้มล้างระบบรัฐสภา

จากตารางจะเห็นว่าสยามรัฐได้นำประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งถึง 11 ครั้ง โดยในฉบับวันที่ 2 พฤษภาคม สยามรัฐได้เสนอว่าการเข้ามารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูรทำให้เกิดกระแสต่อต้านขึ้นจนเกิดความวุ่นวาย ดังข้อความตอนหนึ่งว่า

‘เหตุผลสำคัญของฝ่ายที่ต่อต้านคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่มาจากนอกหรือคนกลางก็คือการเข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูรซึ่งเป็นคนนอกหรือคนกลางครั้งนี้เป็นการวางแผนเอาไว้ล่วงหน้า’

หลังจากนั้นการแสดงความคิดเห็นของทบพรรคการเมืองเริ่มรุนแรงมากขึ้น โดยฉบับวันที่ 7 พฤษภาคม สยามรัฐได้เสนอให้รัฐบาลเร่งดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อยุติปัญหา ฉบับวันที่ 8 พฤษภาคมพุ่งเป้าตรงไปยังพลเอกสุจินดา คราประยูรให้พิจารณาตัวเองในฐานะที่เป็นต้นตอทำให้เกิดกระแสต่อต้านขึ้น ดังข้อความตอนหนึ่งว่า

‘เราจึงใคร่เสนอให้พลเอกสุจินดา คราประยูรได้พิจารณาตัวท่านเองว่าควรหรือสมควรประการใดในการที่จะแก้หรือคลี่คลายปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น เพราะท่านเป็นต้นปัญหาและปลายปัญหาที่กำลัง เป็นอยู่ในขณะนี้’

ประเด็นการควบคุมสื่อโทรทัศน์และวิทยุของรัฐเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ทบพรรคการเมืองหยิบขึ้นมาเสนอ โดยฉบับวันที่ 11 พฤษภาคม สยามรัฐเสนอว่าการปิดกั้นสื่อของรัฐดัง

กล่าวกลับเป็นผลเสียเพราะทำให้ประชาชนไม่มีโอกาสได้รับรู้ข่าวสารจึงต้องเดินทางมาร่วม การชุมนุมด้วยตนเอง และรัฐบาลควรจะต้อง เปิดกว้าง เพื่อส่งเสริมสิทธิการรับรู้ข่าวสารของ ประชาชน

ฉบับวันที่ 15 พฤษภาคม บทบรรณาธิการสยามรัฐได้ประณามสส.ที่เปลี่ยนแปลงท่าทีของ การไม่ยอมแก้ไขรัฐธรรมนูญให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งทั้งที่มีการตกลงกันไว้ ดังข้อ ความตอนหนึ่งว่า

“เราเห็นว่าความสลับปลับของท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีเกียรติ เป็นการกระทำ ที่ทำลายความสงบของบ้านเมือง และความเป็นปกติสุขของประชาชนพลเมือง จึงสมควร อย่างยิ่งที่จะได้รับการประณามจากประชาชนโดยการจดจำชื่อเสียงเรียงนามไว้ ไม่เลือกมา เป็นผู้แทนของประชาชนอีกต่อไปไม่ว่าจะเป็นในอนาคตใกล้หรือไกล”

เมื่อวิกฤตการณ์ทางการเมืองผ่านพ้นไป บทบรรณาธิการในฉบับวันที่ 25 พฤษภาคมได้ เสนอว่าการเร่งฟื้นฟูความเสียหายที่เกิดขึ้นเป็นภาระเร่งด่วนที่รัฐบาลต้องดำเนินการ และควร เร่งหล่อหลอมความแตกแยกที่เกิดขึ้นให้เป็นหนึ่งเดียว ฉบับวันถัดมาได้เสนอให้ประชาชน ร่วมกันรักษากติการะบอบประชาธิปไตยเอาไว้ หากมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่โดยวิธี ทางแห่งรัฐสภา ประชาชนก็ควรจะยอมรับแม้ว่าอาจจะไม่ชอบพรรคการเมืองที่สนับสนุนพลเอก สุจินดาเพื่อไม่ให้ผู้ไม่หวังดีใช้เป็นข้ออ้างการเข้ามาทำลายระบบรัฐสภา

สรุปบทบาทการแสดงความคิดเห็นของบทบรรณาธิการ

1. บทบรรณาธิการสยามรัฐไม่เห็นด้วยกับการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มา จากการเลือกตั้ง และเห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้นายกรัฐมนตรีมาจากสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรแทนที่จะเป็นคนกลางหรือคนนอก
2. บทบรรณาธิการสยามรัฐไม่เห็นด้วยกับการปิดกั้นการเสนอข่าวของสื่อมวลชนแม้ว่า สื่อนั้นจะเป็นสื่อของรัฐ เพราะการปิดกั้นทำประชาชนไม่อาจรับทราบข้อเท็จจริงและในที่สุดต้อง เดินทางมาร่วมชุมนุมด้วย
3. บทบรรณาธิการสยามรัฐไม่เพียงแต่โจมตีพรรคร่วมรัฐบาลที่ไม่ยอมแก้ไขรัฐ ธรรมนูญเท่านั้น แต่ยังพุ่งเป้าโจมตีไปยังพลเอกสุจินดา คราประยูรว่าเป็นต้นตอของความวุ่นวาย ที่เกิดขึ้น ดังนั้นจึงสมควรที่พลเอกสุจินดาจะพิจารณาตัวเอง

คอลัมน์โลกกว้าง - ทางแคบ

คอลัมน์โลกกว้างทางแคบเขียนโดยนายเกษม ศิริสัมพันธ์ อดีตรัฐมนตรีในรัฐบาล หลายสมัย ซึ่งเป็นคอลัมนิสต์ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐมาเป็นเวลานานแต่มีการเปลี่ยนชื่อคอลัมน์ไป

ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ทั้งนี้ได้มีการนำประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งและการเข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูรมานำเสนอทั้งหมด 4 ครั้งดังตาราง

ตารางที่ 35 แสดงการนำเสนอประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

วันที่	ชื่อเรื่อง	ประเด็นที่นำเสนอ
27 เม.ย.	-	- รัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูรอาจจะมีอายุไม่นาน เพราะจะเกิดปัญหาแย่งเก้าอี้รัฐมนตรี
4 พ.ค.	-	- รัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูรมีความเสี่ยงจากการต่อต้านที่ขยายวงออกไปเรื่อย ๆ และความเสี่ยงจากปัญหาภายในรัฐบาลเอง
15 พ.ค.	-	- การแก้ไขรัฐธรรมนูญถ้าไม่สำเร็จ รัฐบาลไม่รับผิดชอบ ก็มีสภาพเหมือนศรีธนญชัย
25 พ.ค.	-	- ถ้าแก้ไขรัฐธรรมนูญไม่สำเร็จความวุ่นวายจะเกิดขึ้น - ควรตั้งกรรมการของสภาหรือขององค์กรเอกชนขึ้นมาสอบสวนกรณีการสังหารประชาชน - หากสภายอมให้กฎหมายนิรโทษกรรมผ่านก็เท่ากับสมคบกับรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูรในการสังหารประชาชน

จากตารางจะเห็นว่าคอลัมน์โลกกว้าง-ทางแคบได้นำประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมาเสนอ 4 ครั้ง โดยครั้งแรกฉบับวันที่ 27 เมษายนได้เสนอว่า รัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูรอาจจะอยู่บริหารประเทศได้ไม่นานเพราะจะเกิดปัญหาการแย่งชิงตำแหน่งรัฐมนตรีในรัฐบาล ต่อมาในฉบับวันที่ 4 พฤษภาคมได้เสนออีกว่ารัฐบาลมีความเสี่ยงสูงทั้งจากการต่อต้านที่ขยายวงออกไปเรื่อย ๆ และปัญหาภายในรัฐบาลเอง

เมื่อการประชุมต่อด้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งรุนแรงขึ้น คอลัมน์โลกกว้าง-ทางแคบได้เสนอในฉบับวันที่ 15 พฤษภาคมว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามเสียงเรียกร้องของประชาชน พรรคร่วมรัฐบาลยืนยันว่าไม่ได้มีมติออกมาเช่นนั้น ส่วนพลเอกสุจินดาก็แถลงแบบลอยตัวว่าเป็นเรื่องของสภาและพรรคการเมือง รัฐบาลไม่เกี่ยว การแถลงเช่นนี้เปรียบรัฐบาลเหมือนกับศรีธนญชัย และเตือนว่าอันตรรกกำลังจะเกิดขึ้นตั้งข้อความตอนหนึ่งว่า

‘สรุปแล้วถ้าการแก้ไขรัฐธรรมนูญจะสามารถลุล่วงไปได้ แต่การแก้ไขก็ยังไม่ตรงตามความประสงค์ของฝ่ายค้าน เมื่อเป็นอย่างนี้อะไรจะเกิดขึ้นก็สุดจะพยากรณ์ได้’

หลังจากวิกฤตการณ์ทางการเมืองผ่านพ้นไปแล้ว คอลัมน์โลกกว้าง-ทางแคบได้เสนอว่าประชาชนมีสิทธิที่จะรักหรือเกลียดชังรัฐบาลได้ แต่รัฐบาลไม่มีสิทธิสั่งฆ่าประชาชน ดังนั้นจึงควรจะตั้งกรรมาธิการสภาหรือกรรมาธิการของ เอกชนเพื่อทำการสอบสวนกรณีการใช้ความรุนแรงดังกล่าว เพราะทุกวันนี้การกระทำและข่าวสารจากรัฐบาลไม่น่าเชื่อถืออีกต่อไปแล้ว อีกทั้งยังแสดงความไม่เห็นด้วยกับการออกกฎหมายนิรโทษกรรม ดังข้อความตอนหนึ่งว่า

‘การที่รัฐบาลสุจินดาชิงออกพระราชกำหนดนิรโทษกรรมนั้นก็คง เพื่อเจตนาที่ลบล้างความผิดต่าง ๆ ที่ฝ่ายตนทำไว้แก่ประชาชน ดังนั้นที่ประชุมรัฐสภาจึงไม่ควรที่จะอนุมัติพระราชกำหนดฉบับนี้

ถ้ารัฐสภาอนุมัติพระราชกำหนดฉบับนี้ ทั้งวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรก็อยู่ในฐานะเป็นผู้สมคบกับรัฐบาลสุจินดาในการสั่งฆ่าประชาชนด้วยเช่นเดียวกัน’

สรุปการนำเสนอความคิดเห็นของคอลัมน์โลกกว้าง-ทางแคบ

1. คอลัมน์โลกกว้าง-ทางแคบไม่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรงกับประชาชนที่ต่อต้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งและเสนอให้ตั้งกรรมาธิการเพื่อสอบสวนกรณีดังกล่าว
2. คอลัมน์โลกกว้าง-ทางแคบไม่เห็นด้วยกับการออกพระราชกำหนดนิรโทษกรรม เพราะมองว่าเป็นการช่วยเหลือฝ่ายรัฐบาลที่ทำการปราบปรามประชาชน

คอลัมน์ชอยสวนพลู

สำหรับคอลัมน์ของม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ซึ่งได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นคอลัมน์ชอยสวนพลู ได้เปลี่ยนแปลงจากเดิมไปอย่างสิ้นเชิง จากที่เคยแสดงความคิดเห็นและมีบทบาทสำคัญในช่วงวิกฤตการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และ 6 ตุลาคม 2519 แต่กลับไม่มีบทบาทในวิกฤตการณ์ทางการเมือง 17-20 พฤษภาคม 2535 โดยไม่ได้นำประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมานำเสนอในคอลัมน์ของตนเองเลย

ทั้งนี้ในช่วงเวลาดังกล่าวคอลัมน์ชอยสวนพลูได้นำเอาเกล็ดประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์มานำเสนอ โดยตีพิมพ์เรื่องยาวติดต่อกันหลายเดือน

สาเหตุที่ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมชซึ่งได้ชื่อว่าเป็นเสาหลักแห่งประชาธิปไตยและเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์สยามรัฐไม่ได้แสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมทางการเมืองในช่วงวิกฤตการณ์ทางการเมือง 17-20 พฤษภาคม 2535 เนื่องจากสาเหตุ 2 ประการคือ

ประการแรก ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ได้ลดบทบาททางการเมืองของตัวเองลงไป จากเดิมที่มัก

จะให้ความคิดเห็นทางการเมืองต่อสื่อมวลชนเป็นประจำแม้ว่าจะพ้นจากตำแหน่งทางการเมืองไปแล้ว โดยระยะหลัง ๆ ได้เริ่มห่างหายไปจากแวดวงการเมือง

ประการที่สอง ม.ร.ว.คึกฤทธิ์มีปัญหาด้านสุขภาพ โดยมีโรคร้ายประจำตัวอยู่หลายโรค ในช่วงตั้งแต่ปี 2533 เป็นต้นมาจึงต้องเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลอยู่เป็นประจำ ดังนั้นข้อเขียนในระยะหลังจึงเป็นการบอกเล่าแล้วให้บุคคลใกล้ชิดเป็นผู้เขียน ก่อนที่จะถึงแก่ชีวิตในปี พ.ศ. 2538

สรุปบทบาทการแสดงความคิดเห็นของสยามรัฐ

1. สยามรัฐมีความคิดเห็นของตัวเองชัดเจนในการไม่เห็นด้วยกับนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชนและไม่เห็นด้วยกับการเข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของ พลเอกสุจินดา คราประยูร

การแสดงความคิดเห็นของสยามรัฐนอกจากจะโจมตีพรรคร่วมรัฐบาลแล้ว ยังพุ่งเป้าไปที่ พลเอกสุจินดาโดยตรงอีกด้วย โดยเฉพาะบทบรรณาธิการที่เสนอว่าพลเอกสุจินดาเป็นต้นเหตุแห่งความวุ่นวายจึงสมควรที่ต้องพิจารณาตัวเอง

2. สยามรัฐเห็นด้วยกับการใช้รัฐสภาเป็นเวทีในการแก้ไขปัญหาและไม่เห็นด้วยกับการล้มล้างระบบรัฐสภาจากอำนาจภายนอก อีกทั้งยังสนับสนุนการใช้ความสันติในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง

3. สยามรัฐไม่เห็นด้วยกับการปิดกั้นหรือบิดเบือนข่าวสารจากรัฐบาล ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนมาร่วมชุมนุมคัดค้านรัฐบาลมากขึ้น

3. บทบาทในการผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง

ประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งได้กลายมาเป็นประเด็นสำคัญในการเสนอข่าวและความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ โดยมีการนำเสนอเป็นข่าวหน้า 1 ถึง 54 ข่าวในจำนวนนี้เป็นการพาดหัวข่าวที่มีความโน้มเอียงไปทางกระแสการคัดค้านถึง 29 ข่าว

การพาดหัวข่าวของสยามรัฐในหลายครั้งมีลักษณะโน้มเอียงกระแส ซึ่งกำลังคุกรุ่นอยู่ในช่วงเวลานั้น เช่น การพาดหัวข่าวใหญ่ในฉบับวันที่ 26 เมษายนที่ว่า "กระแสต้านสุแรง ระบุนายกลากตั้ง เป็นแบบอย่างไม่ดี" หรือการพาดหัวขรรรมดาในฉบับวันที่ 5 พฤษภาคมที่ว่า "ซีรัฐบาลพหุชาติสู้มอับ เกิดวิกฤตทุกด้าน" เป็นต้น ซึ่งเป็นการให้ภาพลบกับรัฐบาลอย่างเห็นได้ชัด สอดรับกับกระแสการเคลื่อนไหวของประชาชนที่ไม่เห็นด้วยกับนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

ดังนั้นการประชุมคัดค้านจึงเริ่มก่อตัวขึ้น และขยายวงออกไปอย่างกว้างขวาง จนกลายเป็นการประชุมใหญ่ในวันที่ 17 พฤษภาคมที่สนามหลวง

ขณะเดียวกันทบพรรคการเมืองสยามรัฐได้เรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง และจอมดีพลเอกสุจินดา คราประยูรว่าเป็นต้นเหตุแห่งความวุ่นวายที่เกิดขึ้น ดังจะเห็นได้จากทบพรรคการเมืองในฉบับวันที่ 8 พฤษภาคม ในชื่อเรื่องว่า "พลเอกสุจินดากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น" ซึ่งได้ระบุว่าในฐานะที่เป็นต้นเหตุของความวุ่นวาย พลเอกสุจินดา คราประยูรจะต้องหาทางแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง

ในที่สุดเมื่อประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งได้กลายเป็นกระแสประชามติ และเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองขึ้นมา พลเอกสุจินดา คราประยูรต้องลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้นในวันที่ 24 พฤษภาคม 2525

พร้อมกันนั้นได้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญอย่างเร่งด่วนในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 25 พฤษภาคม 2535 โดยกำหนดไว้ชัดเจนว่าผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีต้องมาจากสภาผู้แทนราษฎร

บทบาทของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐช่วงวิกฤตการณ์
ทางการเมือง 17-20 พฤษภาคม 2535

บทบาทหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในที่นี้จะเป็นการวิเคราะห์ในประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งและการเข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูรเช่นเดียวกัน

จากการศึกษาไทยรัฐได้แสดงบทบาทในเชิงข่าวสารข้อมูล เชิงความคิดเห็นและเชิง
ก่อกระแสผลักดันดังนี้

1. บทบาทในด้านการให้ข้อมูลข่าวสาร

การวิเคราะห์บทบาทของไทยรัฐจะแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือช่วงก่อนวิกฤตการณ์ทางการเมืองและช่วงหลังวิกฤตการณ์ทางการเมือง ซึ่งเมื่อรวมแล้วไทยรัฐได้นำเสนอข่าวดังกล่าว 38 ข่าวจากจำนวนข่าวทั้งหมด 190 ข่าว คิดเป็นร้อยละ 20

ช่วงก่อนวิกฤตการณ์ทางการเมือง

การเสนอข่าวของไทยรัฐในช่วงก่อนวิกฤตการณ์ทางการเมืองส่วนใหญ่จะเป็นการรายงานความเคลื่อนไหวของการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอดอาหารประท้วงของเรืออากาศตรีฉลาด วรฉัตร อดีตสส.พรรคประชาธิปัตย์และตามมาด้วยการอดอาหารประท้วงของพลตรีจำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรม โดยฉบับวันที่ 27 เมษายน ไทยรัฐพาดหัวรองว่า

“วัดใจเผด็จการ

ฉลาดนัดชุมนุมใหญ่”

เนื้อหาข่าวรายงานถึงการอดอาหารประท้วงของเรืออากาศตรีฉลาด วรฉัตรและการนัดชุมนุมประชาชนครั้งใหญ่ อีกทั้งยังมีการรายงานความเคลื่อนไหวของพรรคฝ่ายค้านที่เตรียมยื่นเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลทั้งที่ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการบริหารงาน โดยพาดหัวข่าวธรรมดาในฉบับวันที่ 30 เมษายนว่า

“รุมฆาตรัฐบาล

ไม่ไว้วางใจทั้งกก”

ต่อมาเมื่อพลตรีจำลอง ศรีเมืองประกาศอดอาหารประท้วง ไทยรัฐได้พาดหัวใหญ่ในฉบับวันที่ 5 พฤษภาคมทันทีว่า

‘ร่วมแสนที่สนามหลวง

เขย่าบี๊กุสุ

จำลองอดอาหารแลก’

เนื้อหาข่าวกล่าวถึงการหลั่งไหลของประชาชนที่ไปฟังการอภิปรายคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งที่สนามหลวง ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าในช่วงก่อนเกิดวิกฤตการณ์ไทยรัฐมีความกล้าในการเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเคลื่อนไหวของฝ่ายคัดค้านซึ่งกระทบไปถึงสถานะของรัฐบาล

อย่างไรก็ตามในวันที่เกิดวิกฤตการณ์พร้อมกับการกวาดล้างผู้ชุมนุม ไทยรัฐได้ปรับท่าทีหันมาเสนอข่าวในลักษณะที่มีความระมัดระวังสูงทันที โดยหลีกเลี่ยงการเสนอในลักษณะที่กระทบกระเทือนไปถึงรัฐบาลซึ่งเห็นได้ชัดในฉบับวันที่ 18-20 พฤษภาคม โดยฉบับวันที่ 18 พฤษภาคม ได้พาดหัวใหญ่ว่า

‘ประกาศ

ฉุกเฉิน’

เนื้อหาข่าวรายงานว่าได้เกิดจลาจลและมีการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างเฉียบขาด จนรัฐบาลได้ประกาศภาวะฉุกเฉินขึ้นในเขตกรุงเทพมหานครตั้งแต่วันที่ 18 พฤษภาคมเป็นต้นไป ในวันถัดมาฉบับวันที่ 19 พฤษภาคม ไทยรัฐได้อุทิศพื้นที่หน้า 1 ทั้งหมดให้กับประเด็นดังกล่าวโดยพาดหัวใหญ่อย่างระมัดระวังว่า

‘ไทยวิปโยค

บ้านเมืองย่อยยับ’

เนื้อหาข่าวรายงานว่ารัฐบาลได้ใช้ทหารในการสลายกลุ่มผู้ชุมนุม มีการสาดกระสุนใส่ พร้อมทั้งจับกุมตัวพลตรีจำลอง ศรีเมืองและประชาชนไป 600 คน โดยตั้งข้อหาก่อจลาจล

ฉบับวันที่ 20 พฤษภาคมไทยรัฐก็ยังให้พื้นที่หน้า 1 ทั้งหมดกับประเด็นดังกล่าวโดยพาดหัวข่าวใหญ่ว่า

‘กระแสการจลาจล

ยังวิกฤตหนัก

คุมตัววีรยุทธ’

เนื้อหาข่าวรายงานว่ากระแสการจลาจลยังไม่ยุติ หลังจากที่ทหารได้ใช้กำลังสลายผู้ชุมนุมที่บริเวณถนนราชดำเนินแล้ว ได้เกิดการชุมนุมใหญ่อีกที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ช่วงหลังวิกฤตการณ์ทางการเมือง

ในช่วงหลังวิกฤตการณ์ทางการเมือง ไทยรัฐยังเกาะติดสถานการณ์วิกฤตการณ์ทางการเมือง

เมืองอย่างต่อเนื่องโดยได้ทิ้งประเด็นข่าวอาชญากรรมและข่าวทั่วไป และอุทิศพื้นที่หน้า 1 ทั้งหมดในฉบับวันที่ 21-23 พฤษภาคมให้กับประเด็นวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้น

โดยได้รายงานความคลี่คลายของเหตุการณ์หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้พลเอกสุจินดา คราประยูรและพลตรีจำลอง ศรีเมือง เข้าเฝ้าและรับสั่งให้ช่วยกันคลี่คลายภาวะวิกฤต รวมถึงการรายงานถึงเบื้องหลังเหตุการณ์จลาจลที่เกิดขึ้น

กระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ไทยรัฐให้ความสนใจภายหลังวิกฤตการณ์ทางการเมือง โดยฉบับวันที่ 26 พฤษภาคม ได้พาดหัวใหญ่ว่า

‘ผ่านได้สวย

รธน. ฉบับประชาชน

มดีท่วมทัน’

เนื้อหาข่าวรายงานว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ผ่านความเห็นชอบจากสภาด้วยคะแนนเสียงท่วมทัน ต่อไปจึงเป็นการช่วงชิงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีกันระหว่างพรรคการเมืองด้วยกัน

สรุปการเสนอข่าวของไทยรัฐ

1. ไทยรัฐได้ให้ความสำคัญกับประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งค่อนข้างมากและเกาะติดประเด็นดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง โดยมีการเสนอข่าวในหน้า 1 เป็นประจำทุกวัน
2. ความเข้มข้นในการเสนอข่าวประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งเป็นไปตามเหตุการณ์ โดยในช่วงก่อนวิกฤตการณ์เสนอประเด็นดังกล่าวเพียงวันละ 1 ข่าวเท่านั้นแต่เมื่อเข้าสู่วิกฤตการณ์ได้อุทิศพื้นที่หน้า 1 ให้กับประเด็นดังกล่าวทั้งหมดแล้วตัดทิ้งข่าวอาชญากรรมและข่าวทั่วไปออกไป
3. ไทยรัฐมีความกล้าในการนำเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมาในก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง โดยกล้าที่จะเสนอข่าวที่กระทบกระเทือนถึงฐานะของรัฐบาลแม้ว่าในช่วงเวลานั้นยังไม่อาจคาดเดาได้ว่าเหตุการณ์จะคลี่คลายออกมาในรูปแบบใด

อย่างไรก็ตามในวันที่เกิดวิกฤตการณ์พร้อมกับการกวาดล้างประชาชนที่ชุมนุม ไทยรัฐได้ปรับท่าทีหันมาเสนอข่าวในลักษณะที่ระมัดระวังสูง

การวิเคราะห์พาดหัวข่าว

จากการรายงานข่าวประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งทั้งหมด

38 ข้าว แยกเป็นข้าวพาดหัวใหญ่ 21 ข้าว พาดหัวรอง 9 ข้าว และพาดหัวธรรมดา 8 ข้าว สามารถพิจารณาความโน้มเอียงในการพาดหัวข้าวได้ใน 3 ลักษณะคือ

- พาดหัวข้าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวของการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

- พาดหัวข้าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวการสนับสนุนนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

- พาดหัวข้าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

พาดหัวข้าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมีอยู่ทั้งหมด 18 ครั้ง แยกเป็นข้าวพาดหัวใหญ่ 9 ครั้ง พาดหัวรอง 3 ครั้ง และพาดหัวธรรมดา 6 ครั้ง

ตารางที่ 36 แสดงการพาดหัวข้าวไทยรัฐที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

วันที่	ลักษณะพาดหัว	ข้อความพาดหัว
26 เม.ย.	ใหญ่	"ฉลาดูบ อุทิศศพ."
27 เม.ย.	รอง	"วัดใจเผด็จการ ฉลาดนัดชุมนุมใหญ่"
28 เม.ย.	ธรรมดา	"จากหัวใจฉลาด นัดพบประชาชน"
30 เม.ย.	ธรรมดา	"รุกรณาตรัฐบาล ไม่ไว้วางใจทั้งกก"
2 พ.ค.	รอง	"สุเจอหนัก แรงต้านขยายวง"
4 พ.ค.	ธรรมดา	"ยึดสนามหลวง ขับไล่สุจินดา"
5 พ.ค.	ใหญ่	"ร่วมแสนที่สนามหลวง เขย่าบักสุ จำลองอดอาหารแลก"

ตารางที่ 36(ต่อ)

วันที่	ลักษณะพาดหัว	ข้อความพาดหัว
8พ.ค.	ใหญ่	"จำลองนำ ชุมนุมต่อสนามหลวง อย่างสงบ"
9พ.ค.	ใหญ่	"จับมือหาทางออกด่วน แก้รธน. 5 ข้อ คนแสนเต็มราชดำเนิน"
11พ.ค.	ใหญ่	"มหาทำเซอร์ไพรส์ สลายม็อบ"
13พ.ค.	ใหญ่	"รุก9พรรค วิสาหกิจ-อาจารย์ ทวงสัญญา"
14พ.ค.	ใหญ่	"ไว้อาลัยพรรคเบี้ยว ถ่วงแก้รธน. อาทิตย์รับเคราะห์"
16พ.ค.	รอง	"ม็อบจัดตั้ง หลอกคน-โดนโทษ"
	ธรรมดา	"ยิ่งปิดกั้นข่าวสาร ยิ่งแพร่กระจาย"
19พ.ค.	ธรรมดา	"ฝ่ายค้านเสนอ4ข้อ จีรัฐยุติความรุนแรง"
23พ.ค.	ใหญ่	"บีบคั้นทุกด้าน สุหมดทางเลือก ต้องออก"
	ธรรมดา	"ทำเนียบระอุ ด้านบีกส์"
26พ.ค.	ใหญ่	"ผ่านได้สวย รธน. ฉบับประชาชน มติท่วมท้น"

พาดหัวข่าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวการสนับสนุนนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้
มาจากการเลือกตั้งมีอยู่ทั้งหมด 5 ครั้ง แยกเป็นพาดหัวใหญ่ 1 ครั้ง และพาดหัวรอง 4 ครั้ง

ตารางที่ 37 แสดงการพาดหัวข่าวไทยรัฐที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวการสนับสนุน
นายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

วันที่	ลักษณะพาดหัว	ข้อความพาดหัว
3พ.ค.	รอง	'สุไม่ใช่พระ ใครหมิ่นเจอดีแน่'
6พ.ค.	รอง	'บิกสุไม่ถอย พร้อมเผชิญมือบ'
9พ.ค.	รอง	'สุเปิดใจ เหตุ3ข้อขึ้นนายกฯ'
17พ.ค.	ใหญ่	'จัดคอนเสิร์ตแข่ง วัดพลัง สู้มือบสนามหลวง'
19พ.ค.	รอง	'บิกสุย้ำจำเป็น เคลียร์ผ่านฟ้าฯ'

พาดหัวข่าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวทั้งการสนับสนุนและการคัดค้านนายก
รัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมีทั้งหมด 15 ครั้ง แยกเป็นข่าวพาดหัวใหญ่ 11 ครั้ง พาดหัว
รอง 2 ครั้ง และพาดหัวธรรมดา 2 ครั้ง

ตารางที่ 38 แสดงการพาดหัวข่าวไทยรัฐที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวทั้งการสนับสนุน และการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

วันที่	ลักษณะพาดหัว	ข้อความพาดหัว
7พ.ค.	ใหญ่	'วอนจำลองลคทวิฐ หวั่นมือที่3 จุดชนวนจรรยาจรล'
10พ.ค.	ใหญ่	'9พรรคร่วมหาหรือ ผ่าทางตัน ถอดชนวนวิกฤต'
12พ.ค.	ใหญ่	'5พรรครัฐ ดิ่ง เกมแก้รธน. มีเงื่อนไข'
15พ.ค.	ใหญ่	'แก้รธน. เข้าสภา อุกฤษยัน 22แน่นอน'
18พ.ค.	ใหญ่	'ประกาศ ดุกเงิน'
19พ.ค.	ใหญ่	'ไทยวิปโยค บ้านเมืองย่อยยับ'
20พ.ค.	ใหญ่	'กระแสการจรรยาจรล ยังวิกฤตหนัก คุมตัวธีรยุทธ'
	รอง	'กรุงเทพขั้มพาด ธุรกิจชะงักสิ้นเชิง'
21พ.ค.	ใหญ่	'ในหลวงยุติศึก สุ-มหา จับมือแก้รธน.'
	รอง	'สั่งเคอร์ฟิว ชุมนุมในรามฯสลาย'

ตารางที่ 38(ต่อ)

วันที่	ลักษณะพาดหัว	ข้อความพาดหัว
21พ.ค.	ธรรมดา	'ทั่วโลกจับตา เศรษฐกิจไทย'
22พ.ค.	ใหญ่	'5พรรคยังไม่เข็ด เบี้ยวแก้รธน.'
24พ.ค.	ใหญ่	'สุจินดาเผ่น เหาะไปสวีเดน'
	ธรรมดา	'มีพระราชกำหนด นิรโทษกรรมแล้ว'
25พ.ค.	ใหญ่	'สุสิ้นสุด หายตัวลึกลับ ค้านนิรโทษ'

สรุปความโน้มเอียงในการพาดหัวข่าว

1. การพาดหัวข่าวของไทยรัฐเป็นการรายงานความเคลื่อนไหวของการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมากที่สุด โดยมีจำนวนมากถึง 18 ครั้ง แสดงให้เห็นถึงความโน้มเอียงการพาดหัวข่าวของไทยรัฐที่มุ่งไปทางกระแสคัดค้านมากกว่ากระแสสนับสนุนนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

2. ความเข้มข้นในการรายงานข่าวเป็นไปตามสถานการณ์โดยในช่วงใกล้วิกฤตการณ์มีการพาดหัวใหญ่ติดต่อกัน ขณะที่ในช่วงต้น ๆ ของเหตุการณ์มักจะเป็นการพาดหัวรองหรือพาดหัวใหญ่แต่ไม่ได้ติดต่อกันหลายวัน

สรุปบทบาทการให้ข่าวสารข้อมูลของไทยรัฐ

1. ไทยรัฐให้ความสำคัญกับการรายงานข่าวความเคลื่อนไหวการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งค่อนข้างมากและสม่ำเสมอ นับตั้งแต่การก่อกระแสไปจนถึงช่วงหลังวิกฤตการณ์ แต่ความเข้มข้นในการรายงานข่าวจะแตกต่างกันไปตามสถานการณ์

2. ไทยรัฐมีความโน้มเอียงในการรายงานกระแสการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมากกว่ากระแสการสนับสนุน

3. ไทยรัฐมีความกล้าในการนำเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมาในช่วงก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง โดยมีการนำเสนอข่าวในลักษณะที่กระทบถึงสถานะของรัฐบาลแม้ว่าในขณะนั้นยังไม่อาจคาดเดาได้ว่าเหตุการณ์จะคลี่คลายไปทางไหน

อย่างไรก็ตามในวันที่เกิดวิกฤตการณ์พร้อมกับการกวาดล้างประชาชน ไทยรัฐได้ปรับท่าทีโดยหันมาเสนอข่าวในลักษณะที่ระมัดระวังสูง โดยเฉพาะฉบับวันที่ 18-20 พฤษภาคมที่ไม่มี การเสนอข่าวที่กระทบกระเทือนถึงรัฐบาลเลยเพราะเกรงว่าหนังสือพิมพ์อาจถูกสั่งปิดได้

2. บทบาทในการอธิบาย ตีความและแสดงความคิดเห็น

จากการวิเคราะห์บทบรรณาธิการ คอลัมน์ชายคาหน้า 3 และคอลัมน์บุคคลในข่าว ปรากฏบทบาทเชิงความคิดเห็นของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐดังนี้

บทบรรณาธิการ

บทบรรณาธิการไทยรัฐได้นำประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมาเสนอเป็นบทบรรณาธิการทั้งหมด 15 ครั้ง ดังตาราง

ตารางที่ 39 แสดงการนำเสนอประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของ ไทยรัฐ

วันที่	ชื่อเรื่อง	ประเด็นที่นำเสนอ
5พ.ค.	รากเหง้าปัญหา	- รากเหง้าของปัญหาการคัดค้านของประชาชน คือการไม่มีความชอบธรรมในอำนาจของ พลเอกสุจินดา คราประยูร
6พ.ค.	ยุบสภาหรือยึดอำนาจ	- ถ้ารัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูรถูกรุกหนัก อาจจะยุบสภาหรือยึดอำนาจ
7พ.ค.	หาทางออกโดยสันติวิธี	- วิงวอนให้ทุกฝ่ายแก้ไขปัญหาด้วยสันติวิธี - การยึดอำนาจไม่ใช่ทางในการแก้ไขปัญหา
8พ.ค.	สู้กันในกรอบกติกา	- ควรต่อสู้กันในสภามากกว่าใช้การชุมนุมนอกสภา เพราะเสี่ยงเกินไปกับการใช้วิธีดังกล่าว
11พ.ค.	หมวดที่11มาตราที่211	- เสนอให้ใช้มาตรา 211 แห่งรัฐธรรมนูญเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา
12พ.ค.	พรรครัฐบาลต้อง ต้องเอาจริง	- การแก้ไขรัฐธรรมนูญให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งไม่ใช่เรื่องยากหากได้รับความร่วมมือจากทั้งสส. และวุฒิสมาชิก

ตารางที่ 39(ต่อ)

วันที่	ชื่อเรื่อง	ประเด็นที่น่าเสนอ
13พ.ค.	วันที่15พฤษภาคมชี้ขาด	- วันที่ 15 พฤษภาคมคงจะรู้ผลว่าจะแก้ไขรัฐธรรมนูญได้หรือไม่
14พ.ค.	พรรครัฐบาล อย่ากลับลำ	- เรียกร้องให้พรรคร่วมรัฐบาลรับผิดชอบต่อการแก้ไขรัฐธรรมนูญ
15พ.ค.	5พรรคอย่าเสี่ยงภัย	- เรียกร้อง5พรรคร่วมรัฐบาลอย่าเสี่ยงกับการคว่ำการแก้ไขรัฐธรรมนูญ
16พ.ค.	ผ่อนคลายหรือ โหมกระพือ	- รัฐบาลควรเปิดกว้างรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนที่ชุมนุม - การปิดกั้นยิ่งทำให้กระแสการคัดค้านโหมกระพือ
18พ.ค.	ลองของต้อง เจอของ	- การกลับลำไม่ยอมแก้ไขรัฐธรรมนูญของ5พรรคที่ร่วมรัฐบาลจะทำให้ส.กลุ่มนี้ไม่ได้รับเลือกตั้งในครั้งต่อไป
20พ.ค.	ลาออกทั้ง360คน	- เรียกร้องให้ส.ลาออกทั้ง360คน - วิงวอนประชาชนอย่าเลือกส.ที่ไม่ยอมแก้รัฐธรรมนูญ
21พ.ค.	ยุติโศกนาฏกรรม โดยด่วน	- ความรุนแรงที่เกิดขึ้นเป็นโศกนาฏกรรมน่าเสียดายที่รัฐสภาไม่สามารถเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาได้
25พ.ค.	เมื่อสุจินดาลาออก	- พรรคการเมืองที่เคยสนับสนุนพล เอกสุจินดาควรจะโต้ชะด้วยการยอมแก้รัฐธรรมนูญและไม่เสนอตัวจัดตั้งรัฐบาลใหม่
26พ.ค.	ไม่ควรไว้อาลัยพรรค	- พรรคร่วมรัฐบาล5พรรคไม่ควรเป็นแกนนำตั้งรัฐบาลใหม่เว้นแต่มีการยุบสภาเลือกตั้งใหม่

จากตารางจะเห็นว่าไทยรัฐนำเสนอประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมาเสนอทั้งหมด 15 ครั้ง โดยการนำเสนอครั้งแรกในฉบับวันที่ 5 พฤษภาคมว่ารากเหง้าของปัญหาการคัดค้านของประชาชนคือการไม่มีความชอบธรรมในอำนาจของพลเอกสุจินดา คราประยูรซึ่งได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าการขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นกระบวนการสืบทอดอำนาจ

ฉบับวันที่ 6-8 พฤษภาคม ไทยรัฐได้เสนอว่าควรจะใช้แนวทางสันติวิธีในการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง และแสดงจุดยืนในการไม่เห็นด้วยกับการใช้อำนาจนอกระบบมาแก้ไขปัญหาดังข้อความตอนหนึ่งในฉบับวันที่ 7 พฤษภาคมว่า

‘ไม่ว่าทางออกจะเป็นอย่างไรก็ตาม เราขอวิงวอนทุกฝ่ายให้แก้ปัญหาโดยสันติวิธี สันติและภายใต้กรอบของรัฐธรรมนูญ การแก้ไขปัญหาคด้วยกำลังหรือยึดอำนาจ บทเรียนในอดีตได้พิสูจน์แล้วว่าไม่ใช่วิธีแก้ปัญหาค’

บทบรรณาธิการไทยรัฐยังได้โจมตีพรรคร่วมรัฐบาลที่สนับสนุนพลเอกสุจินดา คราประยูร ซึ่งประกอบด้วยพรรคชาติไทย พรรคสามัคคีธรรม พรรคประชากรไทย พรรคกิจสังคมและพรรคราษฎร ในฉบับวันที่ 12-14-15-18 พฤษภาคมพร้อมเรียกร้องให้ยกมือสนับสนุนการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามเสียงเรียกร้องของประชาชน ดังข้อความตอนหนึ่งในฉบับวันที่ 14 พฤษภาคมว่า

‘เราขอเรียกร้องให้พรรคร่วมรัฐบาลได้แสดงความรับผิดชอบต่อบ้านเมืองมากกว่าที่เป็นอยู่ โดยสดับรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้มากขึ้น และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก การพูดเล่นลิ้นและเกาะเก้าอี้ไปวัน ๆ ไม่ใช่การแก้ปัญหาค’

เมื่อสถานการณ์วิกฤติได้ผ่านพ้นไป บทบรรณาธิการได้แสดงความเสียใจกับความสูญเสียที่เกิดขึ้น และเสียดายที่กลไกรัฐสภาไม่สามารถแก้ไขปัญหาคได้

นอกจากนี้ยังได้โจมตีพรรคร่วมรัฐบาลที่สนับสนุนพลเอกสุจินดาอีกในฉบับวันที่ 25-26 พฤษภาคมและเรียกร้องว่าพรรคการเมืองเหล่านี้ควรจะได้ปราบตัวเองด้วยการยอมแก้ไขรัฐธรรมนูญและไม่ขอเป็นแกนนำร่วมจัดตั้งรัฐบาล ดังข้อความตอนหนึ่งในฉบับวันที่ 25 พฤษภาคมว่า

‘บรรดาพรรคการเมืองทั้ง5ควรจะพิจารณาตัวเองว่าเพราะพรรคการเมืองทั้ง5 สนับสนุนพลเอกสุจินดาขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรีใช่หรือไม่ จึงได้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาขึ้น จึงสมควรล้มเลิกความคิดในการที่จะพยายามจัดตั้งรัฐบาลใหม่’

สรุปความคิดเห็นของบทบรรณาธิการ

1. บทบรรณาธิการไทยรัฐไม่เห็นด้วยกับนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง จึงสนับสนุนให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อกำหนดให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง
2. บทบรรณาธิการไทยรัฐไม่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาคและเห็นว่าควรจะใช้รัฐสภาเป็นเวทีในการแก้ไขปัญหาค
3. การวิพากษ์วิจารณ์ของบทบรรณาธิการไทยรัฐพุ่งเป้าไปที่พรรคร่วมรัฐบาล5พรรคที่สนับสนุนพลเอกสุจินดา คราประยูร มากกว่าที่จะโจมตีพลเอกสุจินดา คราประยูรโดยตรง

คอลัมน์ชายคาหน้า3

คอลัมน์ชายคาหน้า3 เขียนโดยฉลามเขียว หรือนายวีรศักดิ์ ก้อนทอง นักหนังสือพิมพ์ที่คลุกคลีอยู่ในวงการเมืองมามากกว่า 15 ปี ซึ่งถือเป็นคอลัมน์หนึ่งของไทยรัฐที่มีอิทธิพลทางความคิดเห็น

คอลัมน์ชายคาหน้า 3 ได้นำเสนอประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งดังตาราง

ตารางที่ 40 แสดงการนำเสนอประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของคอลัมน์ชายคาหน้า 3

วันที่	ชื่อเรื่อง	ประเด็นที่นำเสนอ
6พ.ค.	ทางออกยังพอมี	- ต้องการให้มีการชุมนุมประท้วงของประชาชน พลเอกสุจินดา ควรจะชี้แจงผ่านโทรทัศน์ให้ประชาชนเข้าใจ เชื่อว่าคนให้โอกาส
7พ.ค.	7วันในนรก	- พลตรีจำลอง ศรีเมืองจะต้องรับผิดชอบถ้าเกิด ความวุ่นวายขึ้นมา
8พ.ค.	ปรบมือให้ทุกคน	- พลเอกสุจินดา คราประยูรควรลดทอนความแข็งแกร่งบ้าง เพราะจะทำให้ความไม่พอใจของประชาชนลดลง
9พ.ค.	สันติวิธี	- ควรใช้รัฐสภาเป็นเวทีในการแก้ไขปัญหา
11พ.ค.	ถูกแล้ว	- การคลี่คลายสถานการณ์ด้วยการแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นแนวทางที่ถูกต้อง
12พ.ค.	ชอบอยู่อย่างสบาย ๆ	- อยากให้เหตุการณ์สงบเพราะคนไทยชอบความสบาย ๆ
13พ.ค.	กลับสภากันเถอะ	- ไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมแต่ควรจะใช้สภาเป็นเวทีตัดสิน
14พ.ค.	กลัวมีกสุ	- กลัวว่าพลเอกสุจินดา คราประยูรจะไม่ยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์
15พ.ค.	เสรีภาพทาง ทางความคิด	- เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญผ่านการเมืองดีพอ
18พ.ค.	ทำไมไม่ ฉวยโอกาส	- พรรคร่วมรัฐบาลควรถือโอกาสแก้ไขรัฐธรรมนูญตามเสียงเรียกร้อง
19พ.ค.	เสียใจยิ่ง	- เสียใจต่อเหตุการณ์และตำหนิผู้ก่อความรุนแรง

ตารางที่ 40(ต่อ)

วันที่	ชื่อเรื่อง	ประเด็นที่น่าสนใจ
20พ.ค.	บอบซ้ำ	- คำนิพจน์ความร่วมมือรัฐบาลที่ไม่ได้ช่วยคลี่คลายภาวะวิกฤต
21พ.ค.	พอแล้ว	- คำนิพจน์ผู้ก่อความรุนแรงในเหตุการณ์
22พ.ค.	พระบารมี ปกเกล้าฯ	- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงช่วยคลี่คลายวิกฤต
25พ.ค.	ใครใน 191 คน	- ต่อไปส.คนใดคนหนึ่ง ใน 191 คนจะต้องเป็นนายกรัฐมนตรี
26พ.ค.	ขอให้เดินต่อไป	- พลเอกสุจินดาลาออกเป็นการแสดงความรับผิดชอบทางการเมือง

ในช่วงเริ่มต้นของการชุมนุมของประชาชนเพื่อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง คอลัมน์ชายคาหน้า 3 ในฉบับวันที่ 6 พฤษภาคมยังมองเห็นว่าพลเอกสุจินดา ควรจะออกโทรทัศน์ชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนและเชื่อว่าทุกคนยังให้ออกสแก่พลเอกสุจินดา ดังข้อความตอนหนึ่งว่า

“พล.อ. สุจินดาสมควรออกมาพูดกับประชาชนอย่างตรงไปตรงมา ให้เป็นเรื่องเป็นราว เป็นรายการรวมทีวีให้คนได้ดูพร้อมกันทั้งงานทั้ง เมืองว่าสถานการณ์ในบ้านเราขณะนี้เป็นอย่างใด ถูกต้องชอบธรรมหรือไม่”

ฉบับต่อมาวันที่ 7-8-9-11 พฤษภาคม คอลัมน์ชายคาหน้า 3 ได้แสดงความเห็นไม่เห็นด้วยกับพลตรีจำลอง ศรีเมืองที่นำการชุมนุมคัดค้าน แต่ควรใช้แนวทางสันติและใช้รัฐสภาเป็นเวทีในการคลี่คลายปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ดังข้อความตอนหนึ่งในฉบับวันที่ 9 พฤษภาคมว่า

“ขณะนี้บรรดานักการเมืองอาชีพ ไม่ว่าจะ เป็นพรรคร่วมรัฐบาลหรือพรรคการเมืองฝ่ายค้าน เริ่มหันมาให้ความสนใจในประเด็นแก้รัฐธรรมนูญกันอย่างจริงจังแล้ว

ตั้งเกมการต่อสู้ทั้งสินทั้งปวงให้กลับเข้าไปอยู่ในสภานั้นเป็นสิ่งประเสริฐแล้วครับ”

ท่าทีของคอลัมน์ชายคาหน้า 3 ไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมนอกสภามากนักและไม่มีการโจมตีพลเอกสุจินดา คราประยูรเลย จนกระทั่งเมื่อเกิดเหตุการณ์วิกฤต คอลัมน์ชายคาหน้า 3 จึงเริ่มมีท่าทีที่เห็นอกเห็นใจกับกลุ่มผู้ชุมนุมมากขึ้น โดยได้แสดงความเสียใจต่อความสูญเสียที่เกิดขึ้น และคำนิพจน์ผู้ก่อความรุนแรง ดังข้อความตอนหนึ่งในฉบับวันที่ 19 พฤษภาคมว่า

“ขอแสดงความเสียใจต่อทุกคน ขอแสดงความเสียใจต่อประเทศชาติ และขอคำนิพจน์ผู้ก่อความรุนแรงทุกคน”

เมื่อเหตุการณ์จบลงด้วยการลาออกของพลเอกสุจินดา คราประยูร คอลัมน์ชายคาหน้า 3

ได้เสนอในฉบับวันที่ 25-26 พฤษภาคมว่าการลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็นการแสดงความรับผิดชอบของพลเอกสุจินดา คราประยูร และต่อไปประเทศไทยก็จะมีนายกรัฐมนตรีที่มาจาก การเลือกตั้ง

สรุปการนำเสนอคอลัมน์ชายคาหน้า 3

1. คอลัมน์ชายคาหน้า 3 ไม่เห็นด้วยกับการชุมนุมของประชาชน แต่มีความเห็นว่าควรจะใช้รัฐสภาเป็นเวทีในการแก้ไขปัญหา โดยการแก้ไขรัฐธรรมนูญ

2. คอลัมน์ชายคาหน้า 3 มีท่าทีเปลี่ยนไปเมื่อสถานการณ์ชุมนุมขยายวงกว้างมากขึ้น โดยการแสดงความคิดเห็นเริ่มเป็นไปตามกระแสการเรียกร้องมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียกร้องให้ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง

คอลัมน์บุคคลในข่าว

คอลัมน์บุคคลในข่าว เขียนโดย "รามสูร" หรือ นายโกวิท สีตลา ยัน "ใต้ฝุ่น" หรือ กระสุนทองหรือ นายสุนทร คันธพิศาล มีตำแหน่งประจำอยู่ที่หน้า 4 ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

คอลัมน์บุคคลในข่าวได้นำประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมา นำเสนอดังนี้

ตารางที่ 41 แสดงการนำเสนอประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของคอลัมน์บุคคลในข่าว

วันที่	ประเด็นที่นำเสนอ
26พ.ค.	- เรืออากาศตรีฉลาดเป็นนักต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย
27พ.ค.	- รัฐบาลไม่ควรปล่อยให้เรืออากาศตรีฉลาดตายและยุติมือที่มาจากเขี้ยวตัวเอง
28พ.ค.	- ตลาดหุ้นร่วง เป็นปรอทวัดรัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร
2พ.ค.	- ประชาชนที่ชุมนุมเป็นผู้รักประชาธิปไตย
3พ.ค.	- ประชาชนไม่ยอมรับการขึ้นสู่อำนาจของพลเอกสุจินดา
4พ.ค.	- ถ้ารัฐบาลกวาดจับประชาชนที่ชุมนุมเท่ากับเป็นการราดน้ำมันเข้ากองไฟ
5พ.ค.	- บ้านเมืองกำลังก้าวสู่ทางตัน
6พ.ค.	- แผนของฝ่ายค้านคือการพิฆาตพลเอกสุจินดา คราประยูร
7พ.ค.	- เห็นด้วยที่รัฐบาลจะไม่ใช้ความรุนแรงกับประชาชน
8พ.ค.	- ฝ่ายที่ครองอำนาจและฝ่ายที่ต้องการแย่งอำนาจต้องรับผิดชอบต่อหากเกิดความเสียหาย

ตารางที่ 41 (ต่อ)

วันที่	ประเด็นที่นำเสนอ
9พ.ค.	- ควรถวายฎีกาเพื่อให้ในหลวงทรงช่วยคลี่คลายปัญหา
10พ.ค.	- ฝ่ายทหารและประชาชนกำลังจะเผชิญหน้ากัน
11พ.ค.	- ถ้าแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ก็เป็นการผ่าทางตัน
12พ.ค.	- ถ้าแก้รัฐธรรมนูญไม่ได้จะเกิดการชุมนุมขึ้นอีก
13พ.ค.	- ให้จับตาว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญจะสำเร็จหรือไม่
14พ.ค.	- รัฐบาลพลเอกสุจินดาายังต้องเผชิญอุปสรรคจากผู้ชุมนุมต่อไป
15พ.ค.	- พลเอกสุจินดาจะอ้างว่าไม่ยอมรับฟังเสียงนอกสภาไม่ได้เพราะความไม่พอใจจะเพิ่มขึ้น
16พ.ค.	- หดหู่ใจพรรคร่วมรัฐบาลที่ถอดหลักการที่รัฐบาลคุมความได้เปรียบไว้
17พ.ค.	- จุดที่น่าห่วงของเหตุการณ์คือความแข็งแกร่งของพลเอกสุจินดา
18พ.ค.	- หน่วยข่าวกรองไม่ควรเอาใจนายจนประเมินสถานการณ์ผิด
19พ.ค.	- การปะทะกันเกิดจากฝ่ายหนึ่งปฏิบัติตามคำสั่งและอีกฝ่ายหนึ่งต้องการกติกาสหประชาชาติ
20พ.ค.	- น่าอนาถใจกับประชาชนที่เสียชีวิต
21พ.ค.	- การแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นทางออกในการแก้ไขปัญหา
22พ.ค.	- พระบารมีในหลวงทำให้ปัญหาคลี่คลาย
24พ.ค.	- พลเอกสุจินดาควรจะลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี
25พ.ค.	- การออกกฎหมายนิรโทษกรรมเหมือนกับออกให้กับใครบางคน
26พ.ค.	- ถ้าพรรคร่วมรัฐบาลเดิมยังคิดจะตั้งรัฐบาลใหม่ อนาคตของประชาชนก็ยังไม่หาย

จากตารางจะเห็นว่าคอลัมน์บุคคลในข่าวได้ในประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมานำเสนอติดต่อกันทุกวัน และมีทิศทางความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน รวมทั้งมีความเข้มข้นในการนำเสนอสม่าเสมอตั้งแต่ช่วงก่อนวิกฤตการณ์ทางการเมืองมาจนถึงช่วงหลังวิกฤตการณ์

สรุปการนำเสนอของคอลัมน์บุคคลในข่าว

1. คอลัมน์บุคคลในข่าวเห็นด้วยกับการชุมนุมของประชาชนที่ต้องการนายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง และเห็นว่า การขึ้นสู่อำนาจของพลเอกสุจินดา คราประยูรไม่มีความชอบธรรม

พอทำให้เกิดการต่อต้านขึ้น

2. คอรัลันบุคคลในข่าวเห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง ภายหลังจากภาวะวิกฤตมีความเห็นเพิ่มเติมว่าพลเอกสุจินดา คราประยูรควรลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

สรุปบทบาทการแสดงความคิดเห็นของไทยรัฐ

1. ไทยรัฐไม่เห็นด้วยกับนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ดังนั้นจึงสนับสนุนให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อนายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง

2. ไทยรัฐมีความเห็นว่าควรใช้รัฐสภาเป็นเวทีในการแก้ไขปัญหา และไม่เห็นด้วยกับการปิดกั้นการเสนอข่าวของรัฐ

3. กระแสการโจมตีของไทยรัฐมุ่งเป้าไปที่พรรคร่วมรัฐบาลที่สนับสนุนพลเอกสุจินดา คราประยูรมากกว่าที่จะเป็นการโจมตีตัวพลเอกสุจินดา คราประยูรโดยตรง

3. บทบาทในการผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลง

ประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง ได้กลายมาเป็นประเด็นสำคัญของไทยรัฐซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม เนื้อข่าวอาชญากรรมและข่าวทั่วไปซึ่งเป็นหัวใจหลักของหนังสือ โดยได้นำมาเสนอในข่าวหน้า 1 ถึง 38 ข่าว ในจำนวนนี้เป็นพาดหัวข่าวที่มีความโน้มเอียงไปทางกระแสการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง 18 ข่าว

การพาดหัวข่าวดังกล่าวซึ่งเป็นประเด็นหลักในหน้า 1 มีลักษณะชี้หน้ากระแสการเรียกร้องของประชาชนและให้ภาพลักษณ์ที่เป็นด้านลบแก่รัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร ตัวอย่างเช่น พาดหัวข่าวรองในฉบับวันที่ 27 เมษายนที่ว่า 'วัดใจเผด็จการ ฉลาดนัดชุมนุมใหญ่' พาดหัวข่าวธรรมดาในฉบับวันที่ 4 พฤษภาคมที่ว่า 'ยึดสนามหลวง ชับไล่สุจินดา' ลักษณะการพาดหัวดังกล่าวเปรียบไม่ต่างจากการรณรงค์ ชี้นำ เรียกร้องให้ประชาชนออกมาชุมนุมคัดค้านรัฐบาลของพลเอกสุจินดา คราประยูร การชุมนุมประท้วงจึงเกิดขึ้นหลายครั้งในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม จนกระทั่งขยายวงเป็นการชุมนุมใหญ่ในวันที่ 17 พฤษภาคม 2535

ขณะเดียวกันบทบาทบรรณาธิการและคอลัมน์ทางการเมืองของไทยรัฐได้แสดงทัศนะให้เร่งมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง เพื่อคลี่คลายวิกฤต แต่ก็ไม่สามารถจะแก้ไขได้ในช่วงก่อนเกิดวิกฤตการณ์เพราะพรรคร่วมรัฐบาลซึ่งสนับสนุนพลเอกสุจินดา คราประยูรไม่ยอมให้ความร่วมมือ

บทบาทบรรณาธิการไทยรัฐในช่วงหลังวิกฤตการณ์จึงโจมตีพรรคร่วมรัฐบาลอย่างหนัก เช่น

ในฉบับวันที่ 25 พฤษภาคมในชื่อเรื่องว่า "เมื่อสุจินดาลาออก" ได้เรียกร้องให้พรรคร่วมรัฐบาล
ไต่ถามที่เป็นตัวการทำให้เกิดความสูญเสียขึ้นด้วยการแก้ไขรัฐธรรมนูญและสละสิทธิไม่เป็นแกน
นำในการจัดตั้งรัฐบาลใหม่

ในที่สุดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 25 พฤษภาคมได้มีมติเห็นชอบให้มีการแก้ไข
รัฐธรรมนูญให้ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเลือกตั้งมาจาก
ประชาชน

เปรียบเทียบบทบาทของหนังสือพิมพ์สยามรัฐ
และไทยรัฐในวิกฤตการณ์ทางการเมือง
17-20 พฤษภาคม 2535

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของสยามรัฐและไทยรัฐในประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งแล้ว พบว่าสยามรัฐได้แสดงบทบาทอย่างเด่นชัดมากกว่า ทั้งในแง่การเสนอข่าวและการแสดงความคิดเห็น

ในแง่การเสนอข่าว

ความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนจากการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับคือ

1. การให้ความสำคัญต่อประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง พบว่าสยามรัฐให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าวมากกว่า โดยมีการนำเสนอเป็นข่าวหน้า 1 ถึง 54 ข่าว ในจำนวนนี้เป็นข่าวพาดหัวใหญ่ถึง 27 ข่าว ขณะที่ไทยรัฐนำเสนอเป็นข่าวหน้า 1 จำนวน 38 ข่าว ในจำนวนนี้เป็นข่าวพาดหัวใหญ่ 21 ข่าว

2. ความต่อเนื่องในการนำเสนอพบว่าทั้งไทยรัฐและสยามรัฐต่างนำเสนอประเด็นดังกล่าวอย่างต่อเนื่องในหน้า 1 แต่ไทยรัฐไม่ได้นำเสนอเป็นข่าวพาดหัวใหญ่ทุกวัน เนื่องจากไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ประชานิยมจึงมักจะนำข่าวอาชญากรรมและข่าวที่เป็นที่สนใจของประชาชนทั่วไป (Human Interest) มาเป็นข่าวพาดหัวใหญ่ ยกเว้นในช่วงที่กระแสการเคลื่อนไหวคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งปะทุขึ้นรุนแรงเท่านั้นจึงจะนำมาเป็นข่าวพาดหัวใหญ่ติดต่อกัน

ส่วนสยามรัฐนั้นได้นำประเด็นดังกล่าวมาเป็นข่าวพาดหัวใหญ่ต่อเนื่องกันทุกวัน

3. ความระมัดระวังในการเสนอข่าว ทั้งสยามรัฐและไทยรัฐต่างมีความกล้าในการเสนอข่าวสารที่อาจจะกระทบกระเทือนถึงฐานะรัฐบาล โดยสยามรัฐได้พาดหัวข่าวที่เป็นการรายงานความเคลื่อนไหวของฝ่ายคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งถึง 27 ครั้ง หรือครึ่งหนึ่งของข่าวที่รายงานทั้งหมด 54 ข่าว ส่วนไทยรัฐได้พาดหัวข่าวในประเด็นเดียวกันนี้ถึง 18 ครั้งหรือครึ่งหนึ่งของข่าวที่รายงานทั้งหมด 35 ข่าว

ทั้งนี้ในช่วงก่อนวิกฤตการณ์ทั้งสองฉบับได้เสนอข่าวในลักษณะตรงไปตรง มีการรายงานข่าวที่กระทบกระเทือนถึงสถานะของรัฐบาล อย่างไรก็ตามในวันที่เกิดวิกฤตการณ์พร้อมกับการกวาดล้างผู้ชุมนุม ทั้งสองฉบับได้รับท่าทีหันมาเสนอข่าวอย่างระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการเสนอข่าวที่ให้ภาพลบแก่รัฐบาล เพราะสถานการณ์ในวันดังกล่าวไม่อาจคาดเดาได้ว่าเหตุการณ์จะลงเอยในรูปแบบใด

โดยสยามรัฐได้พาดหัวใหญ่ในฉบับวันที่ 18 พฤษภาคมซึ่งเป็นวันที่เกิดวิกฤตการณ์ว่า "นายเกษศกุลสหายใจมาก ไม่มีอะไรน่าเป็นห่วง" และในฉบับวันที่ 19 พฤษภาคมว่า "จราจลกลางเมืองราบ จูโจมจับจำลอง"

ส่วนไทยรัฐพาดหัวใหญ่ในฉบับวันที่ 18 พฤษภาคมว่า "ประกาศฉุกเฉิน" และในฉบับวันที่ 19 พฤษภาคมว่า "กระแสการจราจล ยังวิกฤตหนัก คุ่มตัวธีรยุทธ"

การพาดหัวในลักษณะดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านโยบายที่สถานการณืรุนแรงถึงขีดสุด หนังสือพิมพ์จะมุ่งรักษาองค์กรของตัวเอง โดยไม่กระทบกระทั่งรัฐบาลเพราะเกรงจะถูกสั่งปิดหนังสือพิมพ์

ในแง่การแสดงความคิดเห็น

ทั้งสยามรัฐและไทยรัฐต่างได้เสนอความคิดเห็นผ่านบทบรรณาธิการและคอลัมน์ทางการเมืองในประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งอย่างกว้างขวาง โดยมีจุดที่เหมือนและแตกต่างกันดังนี้

1. ทั้งสยามรัฐและไทยรัฐต่างไม่เห็นด้วยกับนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง โดยมีความเห็นว่าควรจะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามเสียงเรียกร้องของกลุ่มประชาชนที่ชุมนุมประท้วง โดยให้ระบอบไปว่าผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีจะต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผ่านการเลือกตั้งจากประชาชน

2. ทั้งสยามรัฐและไทยรัฐไม่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาและมองเห็นว่าวิถีทางรัฐสภาเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถใช้คลี่คลายปัญหาได้

3. ระดับความเข้มข้นในการแสดงทัศนะเพื่อเรียกร้องให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้ง สยามรัฐมีความเข้มข้นมากกว่า การวิพากษ์วิจารณ์ได้พุ่งเป้าไปถึงพลเอกสุจินดา คราประยูรโดยตรงด้วย โดยมีการระบุว่าการขึ้นสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของพลเอกสุจินดา คราประยูรไม่มีความชอบธรรม ซึ่งในบทบรรณาธิการถึงกับระบุว่าพลเอกสุจินดาเป็นต้นตอของความวุ่นวายดังนั้นจึงควรพิจารณาตัวเอง

ดังตัวอย่างบทบรรณาธิการฉบับวันที่ 8 พฤษภาคมในชื่อเรื่องว่า "พลเอกสุจินดากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น" ซึ่งระบุอย่างชัดเจนว่าพลเอกสุจินดา คราประยูรเป็นต้นตอแห่งความวุ่นวายจึงควรที่จะต้องพิจารณาตัวเอง

ในขณะที่การแสดงความคิดเห็นของไทยรัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งในบทบรรณาธิการจะหลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ตัวพลเอกสุจินดา คราประยูร แต่จะมุ่งโจมตีพรรคร่วมรัฐบาลที่สนับสนุนพลเอกสุจินดาว่าควรจะมีความจริงใจในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในประเด็นดังกล่าว

ดังตัวอย่างบทบรรณาธิการฉบับวันที่ 14 พฤษภาคมในชื่อเรื่องว่า "พรรครัฐบาลอย่ากลับลำ

ซึ่งได้เรียกร้องให้พรรคร่วมรัฐบาลรับผิดชอบต่อการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามกระเรียกร้องของประชาชน

สำหรับบทบาทในการผลักดันให้เกิดการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงนั้น กล่าวได้ว่า ทั้งสยามรัฐและไทยรัฐมีบทบาทอย่างสำคัญในการก่อกระแสผลักดันในประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง

ประเด็นดังกล่าวได้กลายเป็นประเด็นหลักของหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับ เห็นว่าประเด็นข่าวอื่น ๆ ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวหน้า 1 ที่นำประเด็นการคัดค้านนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งมาพาดหัวข่าวใหญ่อย่างต่อเนื่อง

พาดหัวข่าวดังกล่าวมีลักษณะชี้เป้ากระแสการเรียกร้องของประชาชนและภาพลักษณ์ด้านลบแก่รัฐบาลพลเอกสุจินดา คราประยูร ตัวอย่างการพาดหัวของทั้งสองฉบับที่เห็นได้ชัด เช่น

สยามรัฐในฉบับวันที่ 26 เมษายนที่พาดหัวว่า 'ซีรัฐบาลพหุชาติสู่มอบ เกิดวิกฤตทุกด้าน' หรือในฉบับวันที่ 24 พฤษภาคมที่ว่า 'ขับไล่สุพร้อมสมุน5พรรค เรียกร้องหนักทั่วประเทศ'

ไทยรัฐในฉบับวันที่ 27 เมษายนที่พาดหัวว่า 'วัดใจเผด็จการ ฉลาดนักชุมนุมใหญ่' หรือในวันที่ 4 พฤษภาคมที่พาดหัวว่า 'ยึดสนามหลวง ขับไล่สุจินดา'

กระแสการชุมนุมจึงเกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ ในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม จนขยายวงเป็นการชุมนุมครั้งใหญ่ในวันที่ 17 พฤษภาคม 2535

ในที่สุดพลเอกสุจินดา คราประยูรต้องลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้นายกรัฐมนตรีมาจากการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเลือกตั้งมาจากประชาชน